

ETV ดิวเต็มพิกัด ม.ต้น สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

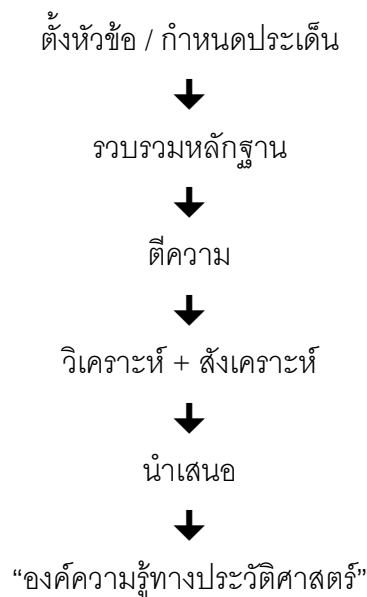
9 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ก่อนสุโขทัย – สุโขทัย

โดย ครูณัฏฐนต์ เลี้ยวไพโรจน์ (ครูป๊อป)

โรงเรียนพัฒนาความรู้สังคมศึกษา อาคารวรรณสรณ์ ชั้น 10

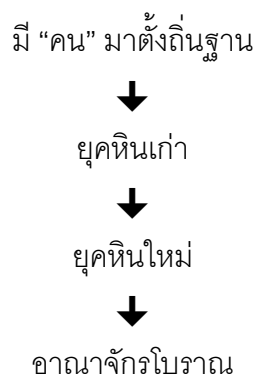
วิธีการทางประวัติศาสตร์

- ประวัติศาสตร์ (History)
- ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย

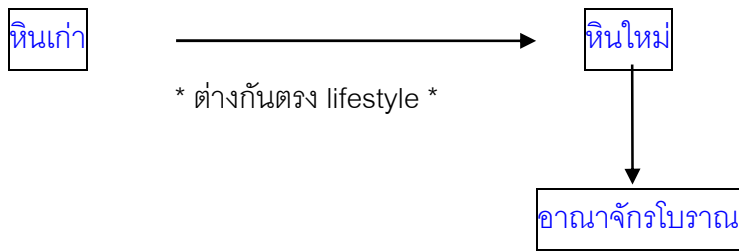
- Timeline

- แนวคิดเกี่ยวกับการเข้ามาตั้งถิ่นฐานของคนในดินแดนไทย

อพยพ VS ไม่อพยพ

• สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

อาณาจักรโบราณก่อนสุโขทัย

1. อาณาจักรโบราณแถบภาคเหนือ

- โยนกเชียงแสน
- หริภุญนครเงินยาง
- พะเยา
- หริภุญชัย

2. อาณาจักรโบราณแถบภาคอีสาน

- โคตรบูรณ์
- อีสานปุระ

3. อาณาจักรโบราณแถบภาคกลาง

- ทวารวดี
- ละโว้

4. อาณาจักรโบราณแถบภาคใต้

- ลังกาสูกะ
- ตามพรลิงค์
- ศรีวิชัย

ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

• หัวข้อที่ใช้ในการศึกษา

- การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย
- พัฒนาการ 5 ด้าน
 1. การเมืองการปกครอง
 2. เศรษฐกิจ
 3. สังคม
 4. ศิลปวัฒนธรรม + ภูมิปัญญา
 5. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
- ความเสื่อมและการสิ้นสุด

- **การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย**

- ขอมเสื่อมอำนาจ → ขัปปไโล่ “ขอมสบาดโขลญลัมพ ” ของพ่อขุนผาเมือง (เจ้าเมืองราด) + พ่อขุนบางกลางหาว (เจ้าเมืองบางยาง)

- **พัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง**

1. พัฒนาการ

- ยุคก่อร่างสร้างตัว : พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนบานเมือง

- ยุครุ่งเรือง : พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

พญาเลอไท

พญาจันทรม

พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท)

- ยุคประเทศราชของอาณาจักรอยุธยา :

พระมหาธรรมราชาที่ 2, 3, 4

2. ระบบการปกครอง = ราชานิปไตย

ลักษณะการปกครอง : ตอนต้น = ปิตุลาธิปไตย

ตอนปลาย = ธรรมราชา

3. การจัดระเบียบการปกครอง

- ส่วนกลาง : ราชธานี

- ส่วนภูมิภาค : หัวเมืองชั้นใน

หัวเมืองชั้นนอก

- ประเทศราช

- **เศรษฐกิจสุโขทัย**

- ที่ตั้ง → เศรษฐกิจ

- เติ่งงานด้านหัตถกรรม = เครื่องสังคโลก

- ตลาดปสาน แลกเปลี่ยนของต่อของ

- ไม่เก็บจังกอบ (เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ)

- การค้าเสรี (ใครใคร่ค้าช้างค้า...)

- **สังคมสุโขทัย**

- มีชนชั้น

- พระพุทธศาสนารุ่งเรือง → นิกายเถรวาท ลัทธิลังกาวงศ์

• ศิลปวัฒนธรรมสุโขทัย

- เจดีย์ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง คือ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (ดอกบัวตูม) ได้แก่ เจดีย์วัดมหาธาตุ เจดีย์วัดตระพังเงิน เจดีย์วัดเจ็ดแถว
- พระพุทธรูป งดงามมาก (พระเกศมีรัศมีเป็นเปลว ขมวดพระเกศาเล็กน้อย พระพักตร์รูปไข่ พระขนง(คิ้ว) โกง พระนาสิก(จมูก) จุ่ม พระโอษฐ์ยิ้มเล็กน้อย
- พระพุทธรูปปางลีลา พระพุทธรชินราช (พิษณุโลก) พระพุทธรชินสีห์ (วัดบวรฯ)
- วรรณกรรม : ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ไตรภูมิพระร่วง
- ภูมิปัญญาเด่น : อักษรลายสือไท พ.ศ. 1826 ทำนบพระร่วง ตระพัง เครื่องสังคโลก

• ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

- เป็นมิตรกับล้านนา คำขाय + ภูมิปัญญา + การทูตกับจีนในระบบรัฐบรรณาการ
พระพุทธรศานากับนครศรีธรรมราช + ลังกา

โจทย์ทบทวน

1. หากท่านเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ท่านจะไม่พบสิ่งใด
 1. ภาชนะรูปต่างๆ
 2. กำไลเครื่องประดับ
 3. กระดุกสัตว์ที่สลักเสลา
 4. ตัวอักษรที่หลงเหลือบนภาชนะ
2. ข้อใดมีหลักฐานสมัยประวัติศาสตร์รวมอยู่ด้วย
 1. ดินเผา กระดุกสัตว์ ภาพเขียนสี
 2. ศิลปะ ภาพเขียนสี ซากโบราณสถาน
 3. จารึกบนกระดุกสัตว์ เจดีย์ ดินเผา
 4. ลายสลักบนผนังถ้ำ หนังสือ เครื่องประดับ
3. พระมหากษัตริย์ไทยพระองค์ใด ที่ทรงเริ่มนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนามาเป็นหลักสำคัญในการปกครอง
 1. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 2. พระมหาธรรมราชาที่ 1
 3. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 4. สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม
4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของเมืองลพบุรีในสมัยสุโขทัย
 1. เป็นเมืองหน้าด่าน
 2. มีขุนนางเป็นเจ้าของ
 3. อยู่ล้อมรอบเมืองหลวงทั้ง 4 ทิศ
 4. ห่างจากเมืองหลวงเดินทางด้วยเท้า 2 วัน

5. ข้อใดไม่ใช่ผลที่เกิดจากการใช้ระบอบการปกครองในสมัยพ่อขุนรามคำแหง

1. เกิดความสามัคคีภายในชาติ
2. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นสมมติเทพ
3. ผู้ปกครองและผู้อยู่ใต้การปกครองมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด
4. ทำให้เกิดการวางรากฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย

6. เศรษฐกิจสุโขทัยและอยุธยาแตกต่างกันอย่างไร

1. สุโขทัยมีการค้าเสรี อยุธยามีการผูกขาดการค้า
 2. สุโขทัยทำการค้ากับจีนมากที่สุด อยุธยาทำการค้ากับอินเดียมากที่สุด
 3. สุโขทัยไม่มีการเก็บภาษีอากรใดๆ อยุธยามีการเก็บภาษีอากรหลายประเภท
 4. สุโขทัยมีการผลิตแบบพอเพียงชีพเป็นหลัก อยุธยามีการผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก
-